

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de tweede herverdeling van begrotingsartikel CB0-1CBG2AM-PR van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2022

- Definitieve goedkeuring

Samenvatting: Voorliggend ontwerp van besluit regelt de tweede herverdeling van de bij BA 2022 nieuw gecreëerde provisie CB0-1CBG2AM-PR (Noodfonds Oekraïne 2022) voor het recupereren vanuit de algemene middelen door de verschillende beleidsdomeinen, voor het financieren van uitgaven die kaderen binnen de opvang van tijdelijke ontheemden uit Oekraïne.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

De diverse maatregelen die genomen werden m.b.t. de opvang van tijdelijk ontheemden uit Oekraïne verlopen via het Departement Onderwijs en Vorming, Agentschap voor Onderwijsdiensten, Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen, Departement WVG, Agentschap Zorg en Gezondheid, Agentschap Wonen-Vlaanderen, Agentschap Digitaal Vlaanderen, Het Facilitair Bedrijf, Agentschap Binnenlands Bestuur, Agentschap Overheidspersoneel en Agentschap Overheidspersoneel - Dienst van de Gouverneurs.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Op 15 juli 2022 besliste de Vlaamse Regering een bedrag van 37.502.000,00 euro VAK en 33.016.000,00 euro VEK te herverdelen vanuit de provisie bij Financiën en Begroting voor het begrotingsjaar 2022, voor de financiering van beleidsinitiatieven van de verschillende beleidsdomeinen in het kader van Vlaanderen helpt Oekraïne (VR 2022 1507 DOC.0835/2).

De voorgestelde tweede herschikking van kredieten naar de genoemde entiteiten van de Vlaamse Overheid is gebaseerd op onderstaande besluitvorming:

- Nota aan de Vlaamse Regering Opschalingsstrategie, financieel en facility kader tijdelijk ontheemden Oekraïne (VR 2022 3003 DOC.0399/1).
- Nota aan de Vlaamse Regering Wijzigingsbesluit opvang Oekraïne (VR 2022 2906 DOC.0747/1).
- Nota aan de Vlaamse Regering Vlaanderen helpt Oekraïne – Verfijning personeelsinzet (VR 2022 0107 DOC.0748/1BIS).
- Nota aan de Vlaamse Regering Vlaanderen helpt Oekraïne – Goedkeuring oprichting taskforce Noodopvang Oekraïne en plan van aanpak (VR 2022 1403 DOC.0308/1).
- Decreet van 22 april 2022 tot het nemen van dringende maatregelen in het onderwijs naar aanleiding van de Oekraïne-crisis, tot wijziging van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap en tot wijziging van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013 voor leerlingen en studenten die ressorteren onder richtlijn 2001/55/EG van de Raad van 20 juli 2001 betreffende minimumnormen voor het verlenen van tijdelijke bescherming in geval van massale toestroom van ontheemden en maatregelen ter bevordering van een evenwicht tussen de inspanning van de lidstaten voor de opvang en het dragen van de consequenties van de opvang van deze personen.
- Decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, artikel 138.
- Besluit van de Vlaamse regering van 17 juni 1997 betreffende de personeelsformatie in het gewoon basisonderwijs.
- Besluit van de Vlaamse regering van 22 september 1998 betreffende de toelage voor anderstalige nieuwkomers in het basisonderwijs.
- Besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2010 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs.
- Besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002 inzake de organisatie van onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het gewoon voltijds secundair onderwijs.
- Decreet van 3 juni 2022 tot het nemen van dringende maatregelen in het onderwijs naar aanleiding van de Oekraïne-crisis en tot wijziging van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs voor leerlingen en studenten die ressorteren onder richtlijn 2001/55/EG van de Raad van 20 juli 2001 betreffende minimumnormen voor het verlenen van tijdelijke bescherming in geval van massale toestroom van ontheemden en maatregelen ter bevordering van een evenwicht tussen de inspanning van de lidstaten voor de opvang en het dragen van de consequenties van de opvang van deze personen (III).
- Nota aan de Vlaamse Regering Vlaanderen helpt Oekraïne – Goedkeuring extra budget huisvestingstool en opstart tool centraal dossier ontheemden (VR 2022 1305 DOC.0547/1).
- Besluit van de Vlaamse Regering van 1 april 2022 tot toekenning van een subsidie van de Vlaamse Gemeenschap voor het jaar 2022 voor de uitvoering van de maatregelen in welzijn, volksgezondheid en gezin naar aanleiding van de Oekraïne-crisis – “versterken regierol binnen de samenwerkingsverbanden geïntegreerd breed onthaal teneinde de functies en werkingsprincipes van het GBO ten aanzien van Oekraïense vluchtelingen te realiseren”.
- Nota aan de Vlaamse Regering betreffende de versterking van de lokale dienstverlening Kind en Gezin van Opgroeien als antwoord op het stijgend aantal dossiers ten gevolge van de instroom van Oekraïense vluchtelingengezinnen met jonge kinderen (VR 2022 1706 DOC.0681/1BIS).
- Nota aan de Vlaamse Regering Besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie aan de huisartsenkringen, aan Domus Medica en de Vlaamse vereniging voor respiratoire gezondheidszorg en tuberculosebestrijding om een preventief zorgaanbod voor de Oekraïense ontheemden te organiseren (VR 2022 0605 DOC.0516/1BIS).
- Besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie aan de huisartsenkringen en aan Domus Medica om een preventief zorgaanbod voor de Oekraïense ontheemden te organiseren (VR 2022 0605 DOC.0516/2BIS).

- Besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie aan de VRGT om de tuberculose opvolging voor de Oekraïense ontheemden te organiseren (VR 2022 0605 DOC.0516/3BIS).
- Besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de tijdelijke huisvesting van gezinnen of alleenstaanden die dakloos zijn of dreigen te worden naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne (VR 2022 1803 DOC.0313/2TER).

Inzake de decretale basis voor de toekenning van subsidies door de betrokken entiteiten en dewelke gefinancierd worden vanuit deze (en volgende) kredietherverdeling(en) wordt verwezen naar artikel 10 §6 van het decreet houdende de aanpassing van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2022 dat op 6 juli 2022 werd goedgekeurd in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement.

Herverdelingsbesluiten zijn besluiten die meermaals in dezelfde vorm voorkomen. Met toepassing van punt 297, eerste alinea uit de Omzendbrief Wetgevingstechniek, is een wetgeving technisch en taalkundig advies voor een dergelijk besluit niet nodig. Gezien de aard van het besluit is een RIA-toets evenmin vereist. Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op de administratieve lasten.

Op 20 september 2022 gaf de Inspectie van Financiën bij hoogdringendheid een **gunstig** advies.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Sinds maart 2022 wordt Vlaanderen geconfronteerd met een instroom van personen die op de vlucht zijn geslagen als gevolg van de Russische invasie van Oekraïne die begon op 24 februari 2022. Anticiperend hierop heeft de Europese Unie bij besluit van 4 maart 2022 immers het tijdelijk beschermingsstatuut van tijdelijk ontheemde geactiveerd. Zij krijgen een attest waarmee ze zich kunnen inschrijven in het rijksregister van de gemeente waar ze verblijven en krijgen dan een verblijfskaart A. Dit creëert o.a. volgende rechten:

- onbeperkte toegang tot de arbeidsmarkt
- inschrijving bij de mutualiteit
- recht op maatschappelijke dienstverlening (equivalent leefloon)
- recht om een bankrekening te openen
- recht op onderwijs voor kinderen
- gezinstoeslagen
- ...

Voor personen met opvangnood dient ook huisvesting voorzien te worden. In eerste instantie kan men terecht in noodopvang (1 à 2 nachten), georganiseerd door Fedasil). Vervolgens stroom men door naar crisishuisvesting op het lokaal niveau (waarbij de toewijzing gebeurt door Fedasil aan de hand van de federale housing tool). Ten slotte moeten deze mensen doorstromen naar duurzame huisvesting, eveneens georganiseerd door het lokaal niveau maar waar Vlaanderen centraal coördineert.

Gegeven het bovenstaande impliceert dit, in tegenstelling tot eerdere vluchtelingencrisissen, een quasi directe impact op Vlaanderen en de Vlaamse Overheid. Het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering hebben daarom beslist om het regulier kader waar nodig te versterken en/of bijkomende maatregelen te treffen. Deze maatregelen kunnen worden samengevat in 10 sectoren:

- Opvangcapaciteit

- Binnenlands bestuur
- Integratie
- Wonen
- Digitaal Vlaanderen
- Facility
- Onderwijs
- Welzijn
- Werk¹
- Bestuurszaken

De Vlaamse Regering heeft ook een Taskforce aangesteld bestaande uit de leidende ambtenaren (of hun afgevaardigden) van de relevante Vlaamse beleidsdomeinen die de coördinatie van de vluchtelingenuitdaging opneemt. Zo staat zij in voor:

- Het lokale aanbod actueel en accuraat in kaart brengen en vergroten
- praktische afspraken maken met de federale overheid over de toewijzing van personen in functie van de lokale realiteit en draagkracht
- een overzicht bijhouden van de specifieke maatregelen van de Vlaamse beleidsdomeinen
- de specifieke maatregelen van de Vlaamse beleidsdomeinen en daaraan gekoppelde behoeften in kaart brengen ter voorbereiding van discussie binnen de Vlaamse Regering
- relevante informatie verzamelen en ontsluiten voor de lokale besturen, de Vlaamse beleidssectoren en het federale niveau
- fungeren als uniek aanspreekpunt voor de Vlaamse overheid, de lokale besturen en het federale niveau
- de verschillende domeinen bijstaan om via flexibele kaders tijdelijke maatregelen uit te werken.

In de schoot van de taskforce werd een matrix maatregelen aangelegd met daarin een gedetailleerd overzicht van alle maatregelen, inclusief budgettaire onderbouw, die binnen de diverse sectoren worden genomen (zie bijlage bij het eerste herverdelingsbesluit). Dit overzicht diende ook als basis bij de bepaling van de grootteorde van het Noodfonds in het kader van de begrotingsaanpassing (BA) 2022.

Bij de BA 2022 werd door de Vlaamse Regering een provisie aangelegd in het kader van de opvang van tijdelijke ontheemden uit Oekraïne. Hierbij werd een bedrag van 200.000.000,00 euro VAK en VEK voorzien op begrotingsartikel CBO-1CBG2AM-PR, op basisallocatie 1CB042. Voorliggend herverdelingsbesluit regelt de **tweede herverdeling** uit deze provisie.

Als bijlage A bij deze tweede herverdeling wordt de **eerste uitvoeringsrapportering september 2022** voor alle genomen maatregelen toegevoegd. Daarbij wordt per sector en sectorale maatregel een fiche aangemaakt die bestaat uit 4 onderdelen:

- Algemene info: sector, naam maatregel + uitvoerder.
- Uitgevoerde herverdelingen: uit Oekraïneprovisie middels BVR VR 08/07/22 of andere (bv. REACT-EU middelen bij WSE).
- Budgettaire uitvoering tot en met 30/06 zoals afgeleid uit OraFin of aangeleverde rapportering van niet-OraFinners (middels gestandaardiseerd rapporteringssjabloon). De mogelijkheid werd gecreëerd om ook de budgettaire uitvoering na 30/06 manueel toe te voegen.
- Inhoudelijke toelichting bij het tot op heden uitgevoerde beleid (> 30/06). Betreft stand van zaken op het terrein, uitgevoerde acties, enzoverder.
- Desbetreffende besluitvorming die de regelgevende basis vormt voor de maatregel.

Het is de bedoeling om bij de volgende herverdelingsronden telkens een actualisatie van deze uitvoeringsrapportering als bijlage toe te voegen.

¹ Werk financiert haar uitgaven door middel van beschikbare REACT-EU middelen.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Binnen de Taskforce werd een gedetailleerd matrix van de diverse maatregelen per sector aangelegd. Voor de budgettaire onderbouw per maatregel wordt daarbij gestreefd naar de definiëring van een P*Q redenering waarbij de Q gekoppeld is of kan afgeleid worden van:

- De concrete instroom van tijdelijk ontheemden in Vlaanderen.
- De gecreëerde of te creëren duurzame opvangcapaciteit.

Gelet op de actuele onzekerheid rond de duur en ontwikkeling van deze crisis kan het benodigde budget zo mee evolueren op basis van de ramingen en evoluties binnen een concrete Q (bv. algemene instroom, aantal ingestroomde kinderen of volwassenen, gecreëerde opvangcapaciteit per type, ...). Dit heeft als voordeel:

- De impact van een significante wending in de crisis kan budgettair snel vertaald worden binnen de verschillende maatregelen.
- De herverdelingen richting de betrokken entiteiten zullen gebaseerd zijn op de reële evoluties binnen de gekozen parameter waardoor het risico op ex-ante overfinanciering en -subsiëring tot een minimum herleid wordt.

Voor sommige maatregelen wordt hier om diverse redenen afgeweken (IT-ontwikkelingskosten, forfaitaire subsidies, beperkte en tijdelijke uitbreiding van het bestaande reguliere kader). Voor deze uitgaven werd een maximaal budget bepaald waar beroep kan op worden gedaan. Het verhogen van dit budget kan dan enkel mits een nieuwe beslissing van de Vlaamse Regering.

Met voorliggend besluit wordt de tweede herverdeling vanuit de provisie Noodfonds Oekraïne richting de betrokken entiteiten geregeld. Deze herverdeling werd ook binnen de Taskforce voorbereid op basis van de volgende richtlijnen:

- Enkel dossiers zoals formeel goedgekeurd op de VR van ten laatste 23 september 2022 worden meegenomen.
- Op te vragen krediet op basis van P*Q (of eigen formule indien gevalideerd door VR).
- Q daarbij in functie van actuals/indicatoren binnen de eigen sectorale maatregelen.
- Enkel kredietbehoefte tot volgende herverdeling. Uitzondering hierop zijn personeels- en werkingskredieten voor tijdelijke wervingen. Zij zijn reeds voorzien tot het einde van het jaar of de duurtijd van het contract (indien niet tot het einde van het jaar).

Op basis van deze richtlijnen werden kredietaanvragen ingediend voor volgende sectoren:

BESTUURSAZAKEN	002 - Tijdelijke ondersteuning gouverneurs
	003 - Tijdelijke versterking selectiecentrum AgO
ONDERWIJS	003 - Capaciteitsproblematiek en mobiele units (huur en inrichting)
	005 - Extra telmomenten kleuter en lager (omkadering en werkingsmiddelen)
	008 - Extra telmomenten secundair (omkadering en werkingsmiddelen)
	014 - Extra erkenningen buitenlandse diploma's (NARIC)
	015 - Versterking ondersteuningsaanbod AGODI

	017 - Extra OKAN omkadering (omkadering en toelage)
	024 - Middelen voor netoverstijgende coördinatie door de Permanente ondersteuningscellen CLB
	025 - Regeling onsite onderwijs (nooddorpen)
BINNENLANDSBESTUUR	002 - Ondersteuning werkgroepen: project- en procesmanagement
	003 - Compenserende personeelsinzet ABB (lonen)
	004 - Personeelsinzet collectieve opvang (lonen)
	005 - Compenserende personeelsinzet ABB (werking)
	006 - Personeelsinzet collectieve opvang (werking)
	008 - BI Rapportering
DIGITAALVLAANDEREN	002 - Centrale registratietool
FACILITY	001 - Tijdelijke versterking HFB
	002 - Draaiboeken en ondersteunend instrumentarium agentschap Facilitair Bedrijf
WELZIJN	003 - Coördinatie
	019 - Dienstverlening Opgroeien Regie
	014 - Preventief zorgaanbod huisartsenkringen
	015 - Vaccinatie
OPVANGCAPACITEIT	002 - Mobiele units VMSW (inclusief bijkomende SSI)

Per sector werd het voorstel door de desbetreffende Inspecteur van Financiën reeds bekeken en bij opmerkingen werd bilateraal met de entiteiten contact opgenomen. Zo werd afgesproken dat:

- Voor de tijdelijke aanwerving van bijkomend personeel de kredieten pas kunnen opgevraagd worden wanneer er effectief geworven is en de reële kost gekend is.
- Met betrekking tot de rugzakjes voor deze personeelsleden dient er voor de recurrente kosten een proratering te gebeuren in functie van de reële wervingsduur.
- Bij een werving die minstens loopt tot en met eind 2022 het volledige VAK/VEK reeds kan worden opgevraagd.
- Bij studies en andere overheidsopdrachten het volledige VEK pas kan worden opgevraagd als kan aangetoond worden dat de vermoedelijke opleveringsdatum in 2022 valt.

Op 15 juli 2022 besliste de Vlaamse Regering reeds een bedrag van 37.502.000,00 euro VAK en 33.016.000,00 euro VEK te herverdelen vanuit de provisie bij Financiën en Begroting voor het begrotingsjaar 2022, voor de financiering van beleidsinitiatieven van de verschillende beleidsdomeinen in het kader van Vlaanderen helpt Oekraïne.

Met voorliggende herverdelingsbesluit wordt in totaal 13.525.000,00 euro VAK en 9.049.000,00 euro VEK herverdeeld. Dit maakt dat er op de basisallocatie 1CB042 van begrotingsartikel CB0-1CBG2AM-PR (per 15 september 2022) nog 162.498.000,00 VAK en 166.984.000,00 euro VEK beschikbaar is. Na goedkeuring van voorliggend herverdelingsbesluit is dan nog 148.973.000,00 euro VAK en 157.935.000,00 euro VEK beschikbaar:

Beschikbare middelen (1CB042) in euro	VAK	VEK
Budget BA 2022	200.000.000,00	200.000.000,00
Kredietherschikking 1 (15 juli 2022)	- 37.502.000,00	- 33.016.000,00

Totaal na KHS 1	162.498.000,00	166.984.000,00
Kredietherschikking 2 (nog te beslissen)	-13.525.000,00	-9.049.000,00
Totaal na KHS 2	148.973.000,00	157.935.000,00

Aan de Inspectie van Financiën werd op 19 september 2022 bij hoogdringendheid advies gevraagd. Het gunstige advies werd gegeven op 20 september 2022.

Het begrotingsakkoord werd verleend op **XX** september 2022.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand, personeelsbegroting, begrotings- en informaticabudgetten van de Vlaamse Gemeenschap, zodat het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling niet vereist is.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

De Vlaamse minister, bevoegd voor Financiën en Begroting, is belast met de uitvoering van dit besluit

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende herverdeling van de provisie CB0-1CBG2AM-PR van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2022;
- 2° de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed

Matthias DIEPENDAELE

Bijlagen:

- BIJLAGE 1: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de herverdeling van begrotingsartikel CB0-1CBG2AM-PR van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2022.
- BIJLAGE 2: Het advies van de Inspectie van Financiën per 20 september 2022
- BIJLAGE 3: Het begrotingsakkoord.
- BIJLAGE A: Uitvoeringsrapportering Vlaanderen helpt Oekraïne september 2022.